

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 1075/18
13.02.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Радомира Кокотовића, председника већа, Гордане Тошић и Љиљане Митић Поповић, чланова већа, у парници из радног односа тужилаца АА1 и АА2, чији је заједнички пуномоћник адвокат АБ, против тужене Републике Србије – Државно веће тужилаца – Основно јавно тужилаштво Косовска Митровица, коју заступа Државно правобранилаштво Београд, ул.Немањина бр.22-26, ради исплате, одлучујући о жалби тужене, изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П1.2641/16 од 12.01.2018.године, у седници већа одржаној дана 13.02.2019.године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П1.2641/16 од 12.01.2018.године, у делу става првог и става петог изреке којима је обавезана тужена да тужиоцима, на име накнаде за одвојен живот од породице исплати износ од по 1.149.700,00 динара, и то појединачне месечне износе за период од новембра 2013.године, закључно са септембром 2016.године, са припадајућом законском затезном каматом и у том делу жалба тужене **ОДБИЈА** као неоснована.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П1.2641/16 од 12.01.2018.године, у делу става првог и петог изреке, који се односи на исплату тужиоцима накнаде за одвојен живот од породице за период од новембра 2016.године, закључно са септембром 2017.године, тако да гласи:

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца АА1 којим је тражио да се обавезе тужена Република Србија – Државно веће тужилаца – Основно јавно тужилаштво Косовска Митровица да тужиоцу на име накнаде за одвојен живот од породице исплати износ од 388.770,00 динара и то:

-за новембар 2016.године, износ од 33.963,00 динара, са законском затезном каматом почев од 30.12.2016.године, до исплате,

-за децембар 2016.године, износ од 31.131,00 динара, са законском затезном каматом почев од 31.01.2017.године, до исплате,

-за јануар 2017.године, износ од 35.243,00 динара, са законском затезном каматом почев од 28.02.2017.године, до исплате,
-за фебруар 2017.године, износ од 35.861,00 динара, са законском затезном каматом почев од 31.03.2017.године, до исплате,
-за март 2017.године, износ од 37.226,00 динара, са законском затезном каматом почев од 28.04.2017.године, до исплате,
-за април 2017.године, износ од 35.352,00 динара, са законском затезном каматом почев од 30.05.2017.године, до исплате,
-за мај 2017.године, износ од 36.929,00 динара, са законском затезном каматом почев од 30.06.2017.године, до исплате,
-за јун 2017.године, износ од 36.076,00 динара, са законском затезном каматом почев од 30.07.2017.године, до исплате,
-за јул 2017.године, износ од 35.415,00 динара, са законском затезном каматом почев од 31.08.2017.године, до исплате,
-за август 2017.године, износ од 35.415,00 динара, са законском затезном каматом почев од 30.09.2017.године, до исплате и
-за септембар 2017.године, износ од 36.159,00 динара, са законском затезном каматом почев од 31.10.2017.године, до исплате, као неоснован.

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца АА2, којим је тражио да се обавезе тужена Република Србија – Државно веће тужилаца – Основно јавно тужилаштво Косовска Митровица да му на име накнаде за одвојен живот од породице исплати износ од 388.770,00 динара и то:

-за новембар 2016.године, износ од 33.963,00 динара, са законском затезном каматом почев од 30.12.2016.године, до исплате,
-за децембар 2016.године, износ од 31.131,00 динара, са законском затезном каматом почев од 31.01.2017.године, до исплате,
-за јануар 2017.године, износ од 35.243,00 динара, са законском затезном каматом почев од 28.02.2017.године, до исплате,
-за фебруар 2017.године, износ од 35.861,00 динара, са законском затезном каматом почев од 31.03.2017.године, до исплате,
-за март 2017.године, износ од 37.226,00 динара, са законском затезном каматом почев од 28.04.2017.године, до исплате,
-за април 2017.године, износ од 35.352,00 динара, са законском затезном каматом почев од 30.05.2017.године, до исплате,
-за мај 2017.године, износ од 36.929,00 динара, са законском затезном каматом почев од 30.06.2017.године, до исплате,
-за јун 2017.године, износ од 36.076,00 динара, са законском затезном каматом почев од 30.07.2017.године, до исплате,
-за јул 2017.године, износ од 35.415,00 динара, са законском затезном каматом почев од 31.08.2017.године, до исплате,
-за август 2017.године, износ од 35.415,00 динара, са законском затезном каматом почев од 30.09.2017.године, до исплате и
-за септембар 2017.године, износ од 36.159,00 динара, са законском затезном каматом почев од 31.10.2017.године, до исплате, као неоснован.

УКИДА СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П1.2641/16 од 12.01.2018.године, у делу става првог и петог изреке, којима је обавезана тужена да тужиоцима на име накнаде за одвојен живот од породице исплати за октобар 2016.године износ од по 34.919,00 динара, са законском затезном каматом почев од 30.11.2016.године, до исплате, у ставу другом, трећем, четвртом, шестом, седмом, осмом и деветом изреке и предмет у укинутим деловима **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1.2641/16 од 12.01.2018.године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца АА1 и обавезана тужена да му на име накнаде за одвојен живот од породице исплати износ од 1.573.381,00 динара, и то у појединачно опредељеним месечним износима, за период од новембра 2013.године, закључно са септембром 2017.године, са законском затезном каматом, почев од доспелости сваког појединачног износа до исплате, на начин ближе опредељен у садржају тог става. Ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца АА1 и обавезана тужена да у корист тужиоца исплати на име мање плаћеног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, за период од новембра 2013.године, до септембра 2017.године, надлежном Републичком фонду за ПИО, на терет зараде запосленог износ од 264.108,00 динара, а на терет послодавца износ од 226.378,00 динара. Ставом трећим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца АА1, па је обавезана тужена да у корист тужиоца, исплати на име мање плаћеног доприноса за здравствено осигурање, за период од новембра 2013. године, до септембра 2017.године, надлежном Републичком фонду за здравствено осигурање, на терет зараде запосленог износ од 97.154,00 динара, а на терет послодавца износ од 97.154,00 динара. Ставом четвртим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца АА1, па је обавезана тужена да у корист тужиоца исплати на име мање плаћеног доприноса за обавезно осигурање за случај незапослености за период од новембра 2013.године, до септембра 2017.године надлежној НСЗ на терет зараде запосленог износ од 14.149,00 динара и на терет послодавца износ од 14.149,00 динара. Ставом петим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца АА2 и обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде за одвојен живот од породице исплати износ од 1.573.381,00 динара, и то појединачно опредељене месечне износе, за период од новембра 2013.године, закључно са септембром 2017.године, са законском затезном каматом почев од датума доспелости до исплате, ближе означено у садржају тог става. Ставом шестим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца АА2 и обавезана тужена да у корист тужиоца исплати на име мање плаћеног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, за период од новембра 2013. године, до септембра 2017.године, надлежном Републичком фонду ПИО, на терет зараде запосленог износ од 264.108,00 динара, а на терет послодавца износ од 226.378,00 динара. Ставом седмим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца АА2, па је обавезана тужена да у корист тужиоца исплати на име мање плаћеног доприноса за здравствено осигурање, за период од новембра 2013.године, до септембра 2017.године, надлежном Републичком фонду за здравствено осигурање, на терет зараде запосленог износ од 97.154,00 динара, а на терет послодавца износ од 97.154,00 динара. Ставом осмим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца АА2, па је обавезана тужена да у корист тужиоца исплати на име мање

плаћеног доприноса за обавезно осигурање за случај незапослености за период од новембра 2013. године, до септембра 2017.године, надлежној НСЗ, на терет зараде запосленог износ од 14.149,00 динара и на терет послодавца износ од 14.149,00 динара. Ставом деветим изреке обавезана је тужена да тужиоцима накнади трошкове поступка у износу од 393.225,00 динара, са законском затезном каматом почев од 12.01.2018.године, као дана пресуђења, до коначне исплате.

Против наведене пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужиоци су поднели одговор на жалбу туженог.

Испитујући правилност и законитост ожалбене пресуде, у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11...55/14), Апелациони суд у Београду је нашао да је жалба тужене делимично основана.

Према утврђеном чињеничном стању у првостепеном поступку, тужиоци од 27.09.2012.године, обављају функцију заменика Основног јавног тужилаштва у Косовској Митровици. Тужилац АА1 има пребивалиште у Београду, а тужилац АА2 у Крагујевцу. Решењима Основног јавног тужилаштва Косовска Митровица бр.26-11/12 и 22-7/12, оба од 15.10.2012.године, тужиоцима је одобрено право на накнаду трошкова смештаја и право на накнаду трошкова за одвојен живот од породице у висини од 75% просечне месечне зараде по запосленом у привреди Републике Србије, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике и одређено да ће се исплата ове накнаде вршити уз плату за тај месец на бази месечног извештаја о раду. Тужиоцима је накнада за одвојен живот од породице исплаћивана до 21.11.2013.године, када је, ступањем на снагу Закона о изменама и допунама Закона о јавном тужилаштву (“Службени гласник РС” бр.101/13), допуњена одредба члана 73 Закона о јавном тужилаштву, тако што је одређено да право на накнаду за одвојен живот имају јавни тужиоци, односно заменици јавних тужилаца у Републичком јавном тужилаштву, јавним тужилаштвима посебне надлежности и апелационим јавним тужилаштвима (став 5) и да право на накнаду из става 5 овог члана утврђује Државно веће тужилаца (став 6). Наведене одредбе Закона о јавном тужилаштву (члан 73 став 2, 5 и 6) проглашене су неуставним одлуком Уставног суда бр.І Уз-80/2014 од 21.04.2016.године и престале су да важе даном објављивања одлуке Уставног суда у “Службеном гласнику Републике Србије” дана 15.07.2016.године. Економско – финансијским вештачењем утврђена је висина накнаде трошкова за одвојен живот од породице која припада тужиоцима у складу са чланом 49 Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника, за период од новембра 2013. године, закључно са септембром 2017. године, као и висина припадајућих доприноса за ПИО, доприноса за здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености, за исти период.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно је првостепени суд

применио материјално право, када је одлучио као у потврђеним деловима става првог и петог изреке побијане пресуде, дајући у том делу разлоге које у битном прихвата и овај суд.

Према одредби члана 164 Закона о раду (“Службени гласник РС” бр.24/05...75/14), ако запослени претрпи повреду или штету на раду или у вези са радом, послодавац је дужан да му накнади штету, у складу са законом и општим актом.

Одредбом члана 154 став 1 Закона о облигационим односима, прописано је да ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице.

Према одредби члана 172 став 1 Закона о облигационим односима, правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција.

У конкретном случају, тужиоци су испуњавали све услове за остваривање права на накнаду трошкова за одвојен живот од породице, прописане чланом 48 Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника (“Службени гласник РС” бр.98/07), што произилази и из садржине коначних и правноснажних решења тужене бр.26-11/12 и 22-7/12, оба од 15.10.2012.године, којима је то право тужиоцима признато. Ова накнада тужиоцима је исплаћивана све до 21.11.2013.године, када је тужена обуставила ову исплату због тога што је изменама и допунама Закона о јавном тужилаштву, које су ступиле на правну снагу у новембру 2013. године, ово право укинута заменицима основног јавног тужилаштва. Тужена у поступку пред првостепеним судом није доставила доказе да је дошло до измене коначног и правноснажног решења о признању овог права тужиоцима, односно да је донета одлука о укидању права на накнаду за одвојен живот тужиоцима, нити је тужена доставила доказе да тужиоци, након 21.11.2013.године, закључно са септембром 2016. године, више нису испуњавали услове за остваривање права на ову накнаду који су прописани чланом 48 Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника.

Имајући у виду изнето, правилно првостепени суд закључује да је тужиоцима, обуставом исплате накнаде за одвојен живот применом Закона чије су одредбе проглашене неуставним причињена материјална штете, коју је тужена, на основу одредбе члана 164 Закона о раду, 154 и 172 став 1 Закона о облигационим односима, дужна да надокнади и то за период од новембра 2013. године, закључно са септембром 2016.године, у висини утврђеној налазом и мишљењем судског вештака економске струке, који није оспорен од стране туженог у току поступка, са законском затезном каматом почев од датума доспелости сваког месечног потраживања до исплате, из којих разлога је првостепена пресуда у овом делу потврђена.

Неосновано се жалбом истиче да тужена није имала законски основ да тужиоцима врши ову исплату за период док су биле на снази одредбе члана 73 став 2, 5 и 6 Закона о јавном тужилаштву, које су биле обавезујуће, те да је поступала у свему у

складу са законом, због чега не може бити одговорна за штету ни на основу члана 172 Закона о облигационим односима. Наиме, ови наводи жалбе остају без значаја, при чињеници да се наведене одредбе Закона о јавном тужилаштву, које су проглашене неуставним, сагласно одредби члана 60 став 1 Устава Републике Србије, не могу примењивати на односе који су настали пре дана објављивања одлуке Уставног суда, ако до тог дана нису правноснажно решени, а осим тога тужена није донела одлуку о укидању права тужиоцима на накнаду за одвојен живот, решења донета 15.10.2012.године наставила су да делују својом материјалном правноснажношћу, па тужиоци нису имали могућност да траже измену појединачног акта у смислу члана 61 Закона о Уставном суду.

Међутим, оспорена пресуда у делу у коме је тужиоцима признато право на накнаду за одвојен живот од породице за период од новембра 2016.године, закључно са септембром 2017. године, по налажењу овог суда донета је уз погрешну примену материјалног права, због чега је у том делу преиначена.

Наиме, одредбом члана 5 Уредбе о накнадама и другим примањима изабраних и постављених лица у државним органима (“Службени гласник РС” бр.44/08...78/12), прописано је да право на накнаду трошкова, између осталог и трошкова привременог или трајног премештаја у друго место рада, изабрана и постављена лица у државним органима остварују сходном применом одредаба уредбе Владе којом се уређује накнада трошкова и отпремнина државних службеника и намештеника, осим одредаба којима су утврђени посебни случајеви којима државни службеник или намештеник нема право на накнаду трошкова за одвојени живот од породице.

Новелираном одредбом члана 48 Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника (објављеном у “Службеном гласнику РС” бр.84/15 од 06.10.2015.године), одређено је да се државном службенику и намештенику накнађују трошкови за одвојени живот од породице ако због тога што је привремено премештен у друго место рада које је више од 50 километара удаљено и од места његовог пребивалишта и од претходног места рада, живи одвојено од породице – док траје привремени премештај (став 1), а ставом 2 да државном службенику и намештенику који је трајно премештен у друго место рада које је више од 50 километара удаљено и од места његовог пребивалишта и од претходног места рада, а нема решено стамбено питање у новом месту рада, накнађују се трошкови за одвојен живот од породице најдуже годину дана од дана премештаја.

Одредбом члана 10 став 2 – самостални чланови Уредбе о изменама и допунама Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника (“Службени гласник РС” бр.84/15), прописано је да државни службеник и намештеник коме је до ступања на снагу ове уредбе признато право на накнаду трошкова за одвојен живот од породице у складу са раније важећим прописом, то право остварује до истека периода на који му је то право признато, а најдуже годину дана од дана ступања на снагу ове уредбе.

У конкретном случају, тужиоци су према утврђеном чињеничном стању у

поступку пред првостепеним судом изабрани за заменике јавног тужиоца у Основном јавном тужилаштву у Косовској Митровици, где су ступили на дужност 27.09.2012.године, а право на накнаду трошкова за одвојен живот од породице, признато им је решењима Основног јавног тужилаштва од 15.10.2012.године, у складу са раније важећим прописом, односно Уредбом о накнадама трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника (“Службени гласник РС” бр.98/07). Имајући у виду садржину цитиране норме из члана 10 став 2 Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника (“Службени гласник РС” бр.84/15), произилази да је право на накнаду за одвојени живот од породице временски ограничено и да су тужиоци могли то право да остварују најдуже годину дана од дана ступања на снагу ове уредбе, односно најкасније до 14.10.2016.године.

Имајући у виду да након истека годину дана од дана ступања на снагу Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника (“Службени гласник РС” бр.84/15), која уредба је ступила на снагу 14.10.2015.године, више не постоји правни основ за обавезивање тужене да тужиоцима исплати накнаду за одвојен живот од породице у том периоду, то је првостепена пресуда у том делу преиначена и одбијен захтев тужилаца за исплату овог потраживања за период од новембра 2016.године, закључно са септембром 2017.године.

Побијана пресуда у делу става првог и петог изреке којим је обавезана тужена да тужиоцима исплати накнаду за одвојен живот од породице за октобар месец 2016. године морала је бити укинута, јер је у том делу због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено. Ово из разлога што првостепени суд, утврђујући висину овог вида накнаде за месец октобар, није имао у виду да су тужиоци могли да остваре то право само до 14.10.2016. године, а за тај период висина потраживања није утврђена.

Првостепена пресуда у ставовима другом, трећем, четвртном, шестом, седмом и осмом изреке, којима је тужена обавезана да за тужиоце изврши уплату припадајућих доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености, морала је бити укинута, јер су доприноси досуђени у номиналним износима, за цео утужени период од новембра 2013. године, закључно са септембром 2017.године, односно и за период за који потраживање тужилаца на име накнаде за одвојен живот од породице није основано, па како није утврђена висина припадајућих доприноса за период до 14.10.2016.године, то је и у овом делу чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Укинута је и решење о трошковима парничног поступка, садржано у ставу деветом изреке побијане пресуде, јер у том делу одлука зависи од коначног исхода спора.

У поновном поступку, првостепени суд ће ради правилне примене материјалног права употпунити чињенично стање, утврђењем висине накнаде за одвојен живот од породице на коју тужиоци имају право за октобар 2016. године, до истека годину дана од дана ступања на снагу Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних

службеника и намештеника (“Службени гласник РС” бр.84/15) и уз правилну примену материјалног права одлучити о захтеву тужилаца за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености, након чега ће донети правилну и на закону засновану одлуку.

Са изложеног, на основу одредби члана 390, 394 тачка 4 и 392 став 2 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11...55/14), одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа – судија
Радомир Кокотовић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић